

RAH-001-001408 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2019

Sanskrit : Paper-VIII

(Kavya) (રઘુવંશ સર્ગ-૨)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001408

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

(૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

(1) Total question are five.

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(2) Figures to the right side indicate marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો : ૮

1 (A) Translate any **two** of the following verses : 8

(૧) તસ્યા: ખુરન્યાસપવિત્રપાંસુમપાંસુલાનાં ધુરિ કીર્તનીયા ।
માર્ગ મનુષ્યેશ્વરધર્મપત્ની શ્રુતેરિવાર્થ સ્મૃતિરન્વગચ્છત્ ॥

(૨) મરુત્પ્રયુક્તાશ્ચ મરુત્સખામં તમર્ચ્યમારાદભિવર્તમાનમ્ ।
અવાકિરન્બાલલતા: પ્રસૂનૈરાચારાલાજૈરિવ પૌરકન્યા: ॥

(૩) પુરસ્કૃતા વર્ત્મનિ પાર્થિવેન પ્રત્યુદ્ધતા પાર્થિવધર્મપત્ન્યા ।
તદન્તરે સા વિરરાજ ધેનુર્દિનક્ષપામધ્યગતેવ સંધ્યા ॥

(૪) કૈલાસગૌરં વૃષમારુક્ષો: પાદાર્પણાનુગ્રહપૂતપૃષ્ઠમ્ ।
અવેહિ માં કિંકરમષ્ટમૂર્તે કુમ્ભોદરં નામ નિકુમ્ભમિત્રમ્ ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો : ૬

(B) Explain with reference to context any **two** of the following : 6

(૧) સ્વવીર્યગુપ્તા હિ મનો: પ્રસૂતિ: ।

(૨) છાયેવ તાં ભૂપતિરન્વગચ્છત્ ।

(૩) શસ્ત્રેણ રક્ષ્યં યદશક્વ્યરક્ષં ન તદ્યશ: શસ્ત્રભૃતાં ક્ષિણોતિ ।

(૪) સંબંધમાભાષણપૂર્વમાહુ: ।

- ૨ મહાકવિ કાલિદાસના જીવન તથા કૃતિઓ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write detail notes on the life and work of महाकवि कालिदास. 14
- અથવા/OR**
- ૨ રઘુવંશના આધારસ્થાનો દર્શાવી કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફારોની સમીક્ષાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Mention the sources of रघुवंशम् and critically discuss the changes made by poet. 14
- ૩ કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ સદૃષ્ટાંત સમજાવો. ૧૪
- 3 Explain the features of Kalidas's poetic style with examples. 14
- અથવા/OR**
- ૩ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી 'રઘુવંશ'નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate रघुवंशम् as महाकाव्य by explaining the features of the epic. 14
- ૪ દિલીપનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of दिलीपः. 14
- અથવા/OR**
- ૪ રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 4 Critically appreciate the second 'सर्ग' of the 'रघुवंशम्'. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short note on any two of the following : 14
- (૧) 'રઘુવંશમ્' શીર્ષક સમજાવો.
- (1) Explain the title 'रघुवंशम्'.
- (૨) દિલીપ-સિંહ સંવાદઃ ।
- (३) सुदक्षिणायाः चरित्रम् ।
- (૪) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।